3040

इ. वि. का. राजवाडे संशोधन मंडळ धुळें.

—ः हस्त लिखित ग्रंथ संग्रह ः—

ग्रंथ क्रमांक ४६ [illegible] २९ (५८२)

ग्रंथ नाम [illegible]

विषय कथा-पुराणे.

" Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

(1)

श्रिरामतुसांहे।।बंधुसमवेतसितारमने।।ऋशिमुखपर्वतिकेलेउपने।।हनुमंतसिताशुधिकरुनियेने।।
तववरीअवधिनेथें।।१।।सुग्रिवेसमस्तद्विपावतिंचे।।वानरबोलाविलेप्रतापाचे।।साह्यंतअवतारदेवा
चे।।पर्वतासामान्यतने।।२।।अमर्यादतनयाचेबळ।।पानितळिंसेळिंतातिशैल्य।।अंगलगेयेकयेकाचे
द्वळ।।कोटिच्याकोटिकपि।।३।।इंद्राचिसंपतिक्षिरसागरी।।पडळिंबहुतकाळवरी।।तिसीकाळ
वयाबाहेरि।।सुखअसुरमिळाले।।४।।तैसाचियानरवैदुर्यातें।।कृतकृतर्व्यजेकल्यानदेवातें।।
ह्मणउनिउत्कंठितस्वामिच्यानिमतें।।को[illegible]तुकेकरि[illegible]पिळाले।।५।।ब्रहस्पतिहुनिअधिकबुध्धि।।तो
हनुमंततरोनिजळनिधी।।लंकेसिकरु[illegible]शुधि।।रघुनाथाजवळिआला।।जैसेमातं
उच्चेमंडळ।।निघालेगगनमार्गेलंघितद्र्य[illegible]श्रीमस्सिराब्धिविस्मयुळ।।यासिनेठे।।७।।पर
मयोगिआत्मज्ञानि।।महद्मायामागेसांडु[illegible]रुपपावेप्रयेत्नि।।परमआनंदमयजे।।८।।तैसाते
अंजनिच्याकुमरु।।पुनरपितरोनियासागरु।।जेथेस्वामिअवनिजावरु।।त्ययेस्थानासिआला।।९।।
सीताशुध्दिजालिह्मणउनि।।हनुमंतविराजमानसुचिन्हि।।जैसेनिधानसाधेसाधकावदनि।।
तैसिकळाध्ववघविन।।१०।।उभारिलारक्षपाश्रुज्जु।।तोचिकार्यसिध्दिचाध्वजु।।सन्मुखदेखोनियारघु
राजु।।साष्टांगिप्रनिपातुकेला।।११।।ह्मणेज्यानकिदेखिलिम्यासर्वोत्तमा।।कल्यानरुपसिताश्रिरामा।।
लंकापुरपतिरावनुनामा।।तेनेवाटिकेसिरक्षिलि।।१२।।ह्मनेजिवालेसेरत्नबरवे।।तेयेत्नेठेविजे

Joint project of Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

बुध्दिवैभवे। तैसेसीतेलागीरसुग्रिवे। अशोकवनिठेविले ॥१३॥ ऐसे हनुमंत बोलिला। दंडवते पुढे
नमस्कार केला। नवरघुनाथु आनंदे उचंबळला। शुध्दिसिते चि जाली ॥१४॥ देखोनि हनुमंताचे
४ मुख। श्रीरामा बहु वाटले सुख। जानकि वियोगाचे दुःख। दिगमंडळा बाहिर गेले ॥१५॥
लक्ष्मन सुग्रिव आनंदले कैसे। क्षुधार्थि क्षिरसमुद्र पावले जैसे। चंद्रोदये चकोर तैसे। सर्व क
पी संतुष्टले ॥१६॥ याउपरी रघुनंदने। पियुषाचे परिसे वचि गहणे। बोलो आरंभिले वचने। ह
नुमंताप्रति ॥१७॥ म्हणे गा मारुति महाबळा। कोण ये उपमा द्यावि तुसिया बळा। उडोनि गेलासि १
१ अगाधजळा। सीताशुध्दि नुवा केलि ॥१८॥ [illegible] ने घेतरि जे उडोनि। ऐसा संकल्पु न घरवे
मनि। तरि धन्य धन्य तुसि माता अंजनि। जे [illegible] कि तु जगा ॥१९॥ तुवा गा उपजता च बाळपणि
यासु आदरीला होता तरणि। करितामा [illegible] चे कउसनि। तुज सारिखा न देखो ॥२०॥ मा
हाभिम रुवरुपा नये। त्रिवर्ग चि लंघुनि पावले जयो। तु हनुमंत गरुड आनि वायो। चोथा
देखिला नाहि ॥२१॥ घाउ ओलांडिता भुवन पात्रय। परि अभुत तुसे बळ विर्य। सुग्रिव कपी नाया
चे बहुत कार्य। सर्व तुसि सिध्दि नेले ॥२२॥ परी आइकेगा हनुमंता। तुवा देखिलियास तिसी
ना। आता माझिये अंतःकरणि चि वेथा। चिंता। थोरवाढि नेली ॥२३॥ असत्न ऐसे अमनागर्ही
ते महिवासियासि प्रासनाहि। तैसी लंका कैसि अवसे वैरेहि। ते कैसेनि पाविजेल ॥२४॥ ऐसे रव्यात वानरु रवे

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

कैसेतरवेळअगाधजळ॥ह्मणोनियकाळिप्रबळ॥मजउद्वेगवाटतिप्ल॥नीघानवेकुननाहे
(५४) दिवसि॥तैसामोहोइराघवआउवेळसेसि॥याच्यकारनास्तवमानसि॥मजचिंतावाटतसे॥२६॥
ऐसाउत्तीररघुराजु॥बोलतसेहनुमंताउजु॥तवक्षयोद्दिष्टिमारुतात्मजु॥स्तपायेकरताहिला॥२७॥
रघुनाथाचाअंतरभावो॥समुद्रतरावयाचाउपावो॥जानुनिबोल्लेकपिरावो॥तुह्मिकानेनां
समर्था॥२८॥रणरंगधिरारघुनाथा॥[illegible]अर्था॥तैसीधरीलीउद्वेगव्यथा॥प्रतापात्ते
साउोनि॥२९॥स्वामिजेजेबोलिलेवचन॥[illegible]वृत्तिसारीरवेहिन॥तेथेरपपंडितांच्यिमने॥
नातळतिकहि॥३०॥तेजपुंजवैश्वानर[illegible]यासिबाधीहिवाचिहुडहुडी॥रविमंडळीत
माचिसापडी॥तेकधिच्यनघडेस्वामि॥३१॥त[illegible]वासिद्धकरीसिमेरु॥तेकापतिव्रंतकाचि
यादाढा॥तुकोपलीयाजळसिंधुचावेढा॥[illegible]तत्काळीसी॥३२॥तुसेकर्तव्यतुचिजानसि॥
तुसेबानहेस्वरायेशास्त्रि॥शत्रुसमुदायासिकरीसी॥निर्वानमगपावसीसीतेते॥३३॥ज्ञवकाळीदिसति
मेहुडी॥चेंडुवाततिमिरात्ततोडी॥जैसाउद्वेगदेशाधडी॥प्रतापेकरीराया॥३४॥पुर्वेहुनिपावावया
पश्चीमा॥नक्षत्रेसीगीरीउलंधिचंद्रमा॥तैसाकपिसहितश्रीरामा॥सागरुवोलांडिसि॥३५॥हे
हरिपुंगवअसंख्यात॥बळियेमितळेजेसेपर्वत॥तुसेकार्यसाध्यसमयोइछित॥जैसेमयोरमघा॥सि॥३६॥
रा तुसेआज्ञेस्तवचापैंनि॥काढितिलक्षलाउनिगोसनि॥करीतात्रिकुराचिच्याळनि॥यासिपरीक

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

सागरीबांधिलासेतु। पुरेल्लंकवासियांच्याअंतु॥ मगरामप्रियेदेउनिहस्तु॥ वामांगिबैसविले। ७५॥ मजम
नसिउदेलेचिन्हफळ॥ जेवान्नरत्नरत्नअगाधजळ। युध्यजालेअतितुंबळ। तुसेत्राशुनिमाले। ७६॥ हनु
३ मंतुमिंगदुजांबुवंतु॥ नळनिळसुखेनुधर्मसुनु॥ यासर्वांचापराक्रमुअद्भुतु॥ सीहस्यत्रुगजासि। ७७॥
यासहवर्तमानरघुनाथा॥ अरिपुरीजींतिसीसमर्था॥ स्वप्नसरेजागृतिजैसीवेथा॥ चित्रेचिंतिवी जी
न्द्रपति। ७८॥ जैसिकपिनाचाचिवचपे। रामाभिमानलिप्रितिलक्षने। जैसेगुरुवचनामृतेपारखे। सु
रपतिसिहोय। ७९॥ मगरघुनाथुल्लनेगांवान सरवयारा॥ भाग्यास्तवजोडलासिमित्रराया। तुम्हानिश २
२ ब्दरसेमासीकाया। शोकावेगळिजालि। ८०॥ [illegible]नापअग्निपेठला॥ वरीतुसाविक्रमवायोसाह्य
जाला॥ आतामुह्लाग्रीहुनिअंतपुरला॥ रा[illegible]सुहृदावाडीन्चा। ८१॥ मीआपुलियावडवानळबानि
हावरुनाळयोकरीननिपानि। जेसिअनाव[illegible]घरनि। शुष्कहोउनिअसे। ८२॥ जैसाप्रावेश
आलारामामनि॥ आरक्तताउदेलीराजिवलोच्यानि। मगहनुमंतातेअवलोकुनि। प्रस्तुकरीता
जाला॥ ८३॥ अगारुद्रातुमारुतकुमरु। अद्भुतबळाचामेरु। प्रतापतेजाचाभास्करु। च्यातुर्य
गुणनिधी। ८४॥ रातुजेराइवसति। तेथेज्ञानाचिकरुनियायुक्ति। तेलंकाकेसिनिरुपति। सागरं
वीमजपुढे। ८५॥ कैसिआहेदुर्गाचिरचना। माजीगुप्तकितिनिरास्वैरसेना। कवणोस्थितितेविवं
चना। समग्रसांगावहिल्ला। ८६॥ ऐसानरेन्द्राचाआक्षेपि। करजोडुनअंजनिनंदनुकपि। मगआपुले

निमुखेनिरोपि ॥ वानगावनपुरीचि ॥ ७० ॥ परीसरायाजगजेठी ॥ तेसमुद्रीचेमध्यबेगी ॥ आतिरम्यनियरच
नात्रिकुटि ॥ विश्वकर्मियानकेलि ॥ ७१ ॥ त्रिदशयोजणेलांबपाणरी ॥ रुंदिवदसयोजनेवरी ॥ तेथेउभवि
लीलंकाकुसरी ॥ नंदनवनासारीखि ॥ ७२ ॥ माहादृढदुर्गाचिपाळि ॥ उंचागेलीयाअभ्राजवळी ॥ त
याबाह्यप्रदेसितळि ॥ परीघखोलीवेष्टित ॥ ७३ ॥ तयापाठारपर्वतावरी ॥ चरीयाचिवेष्टितहारी ॥
अनुपम्यतयाचिकुसरी ॥ शेषवलीपणालीस्या ॥ ७४ ॥ पाचिगोमेदवज्रप्रवाळे ॥ रत्नखचिततयावरी
कमळे ॥ चित्रविचित्रतेजआगळे ॥ पंचर[illegible]त ॥ ७५ ॥ याकुपाकचरीयाचाकिर्पि ॥ नभमं
उळिनितेजतरणि ॥ लंकेमध्येवाहेगवस[illegible]गिसिखामय ॥ ७६ ॥ चहुदिस्याउजुचत्वार
द्वारे ॥ उदासिनभाळेसिथोरे ॥ जैसिकाळव[illegible]करे ॥ पारिखियासीदिसति ॥ ७७ ॥ द्वारीबहुकि
गोपुरेकळसंवर्तुळ ॥ येकावरीयेकरचिले[illegible]नाबुनदिरत्नखचितसळाळ ॥ लावण्यमयदि
सि ॥ ७८ ॥ द्वारीउभेकपाटजोड ॥ जैसिसाकानिनीधानजोड ॥ तेचित्रेविचित्रेपुरेकोड ॥ पाहातडोळि
यासि ॥ ७९ ॥ द्वारपाळनासिसमाहाधिरे ॥ शस्त्रपानिअहोरात्रचेइरे ॥ जैसेतेकाळाचेम्हणियारे ॥
अतिभिमविक्राळ ॥ ८० ॥ पुर्वद्वारीचेरारवनाइत ॥ संख्यातयाचियेकअयुत ॥ माहामेघवर्षइशु
स्वरंत ॥ वायोनेदिनप्रवेशो ॥ ८१ ॥ उत्तरद्वारपाळनिशाचर ॥ अर्बुदयेकसंख्यामेघासकुर ॥ शस्त्रे
वाखुनिकवनाचेकर ॥ नाहिदेखिलेनेत्रि ॥ ८२ ॥ पश्चिमद्वारपाळयेकअर्बुद ॥ सुरापानिसुरारीकुपामंद ॥

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

५

नयान्चेनिरंतरस्फुर। गदामुद्गगळमंडित॥६३॥ दक्षनव्दारीच्येरक्षककनीयुत। विरुपाक्षवीकठबाहुगदा
नाथ॥ बळाख्यजैसेपर्वत॥ अव्येग्रबैसलेतेथे॥६४॥ राजध्यानिच्येमध्यंमंडळ। तेथेरातान्चेसहस्त्रद
ळ॥ संख्याकेलिअसेसकळ। वाल्मीकऋत्राष्चेरे॥६५॥ आपुल्तेनपुरुषार्थपने। जैच्येपाळिलिरावने॥
तिचिसंख्याकरावीकवने॥ रथगजाघोडियाचि॥६६॥ लंकावासियान्चिमंदिरे। सुवर्णमियेदिर्घस्तु
रे। सुसितव्हिरम्यमनोहरे॥ नानाविधीविचित्रे॥६७॥ मुख्यराजगृहिचिरचना॥ पाहाताउणीवृ
चित्ररथवना। अशोकवाडियेपफनरयेना॥ [illegible] नारक्षिलिजसे॥६८॥ चंद्राआडमेघाच्चिपदळे
निघानान्चास्थानि। सुतेविराळे। [illegible] सिलिसुवळ॥ माहान्द्रिगान्चेरी॥६९॥ जैसिरा
वनपुरीलंका॥ त्यासर्वदेखिलीरघुतिळ [illegible] धुकेलिजैसित्रुस्का॥ रासिइंधनाचिया॥७०॥
रीपुराजध्यानिनेरघुनाथा॥ अभयासि [illegible] जैसेबोलोनिकपीरवाळविमाथा। मोन्येमु
देसिराहिला॥७१॥ जैसेहनुमंताच्चियेवान॥ [illegible] लंकाजानितीलीरघुनाथे॥ मगसुग्रिवापुढे
पुरुषार्थेंश्री वचनेबोलताजाला॥७२॥ पुर्णफळासिआलियापेरनि॥ पुढेइच्छाकरीतिसंवगबी॥
इच्छितसेपवळयेवन्ही॥ तैसितृष्णाहेमासियेमनि। राक्षेसवधान्चिहोतसे॥७३॥ आहेसुग्रिवा
वान्नरेश्वरा॥ आताअवधेचिन्चालासिंधुतिरा॥ सैन्यपयेकवारराजितुकिसेना॥ वसलिस्यारवाम्यान्चि॥७४॥
येसमइअसेविजयिकाळ॥ मुहुर्नसाधनिनलविउसिर॥ अंबरीनिराअभ्रानिर्मळ॥ माध्यानिचासुर्ये॥७५॥

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai [illegible]

उत्तराफाल्गुणाअसेनक्षेत्र॥हेसर्वथाजयोपत्र॥एव्हिंनियचंद्रअमोघ्यपवित्र॥प्रयानिआआसिध्धी
होये॥७७॥सांगासिध्धनिळासैन्यनाथा॥ओघ्यपाकरावेदक्षणपंथा॥मगक्षेमेचालतिच व्यथा॥कपिविर
पुंगवाचिया॥७८॥गजगवाक्षगवयगवाक्ष॥गंद्रमादपुसुखेनफनस॥हेमुख्यहोउनिहरीवाहिनिचे
क्ष॥दोहिभागीचालावे॥७९॥ओसिसीताप्रियेआज्ञाकरी॥तोकिस्किंद्रनाथुमुगुटीधरी॥जेसाचि
त्ररथुइंद्रवचणासीरी॥सर्वदावाहानाहोये॥८०॥ओसेउत्तविव्ळतेनिघाले॥जेसाचंद्रसुर्येनक्षत्रास
हितचाल्ले॥तैसेरामलक्षमनमधेमिरवले॥वानरविरत॥८१॥निळसुग्रिवाचेआज्ञेस्तव॥कुंचा
विलेदळकपिपुंगव॥मगप्रभुः कारनंदे अनिवासव॥दक्षणमार्गेनिघाला॥८२॥देखोनिरामाचा
प्रतापतेजरवि॥कपिमुखेजालिज्वळवि॥आनंद सर्वजीवि॥जेस्यासिंधुच्यालहरीया॥८३॥
सुमहुर्तेउठिलामैथुळिकांतु॥तयासि स्वाहनिहनुमंतु॥जेसाअनावनिचेतुदंतु॥इंन्द्रासि
चेपुष्ठिवरी॥८४॥माहाविष्णुसिघेरवगेस्वरु॥कनांदिवरीबेसंइश्वरु॥पुष्पकिपुर्विकुबेरु॥ते
सारामुकपिस्कंदि॥८५॥ओसीयापरीप्रभुचपानाथे॥हनुमंताचेस्कंदिसमर्थे॥आरुढोनियादक्षण
पंथे॥प्रयानकेलेसिघ्र॥८६॥हंसुपुष्ठिचतुराननु॥किअश्वारुढअत्रिनंदनु॥नानातोमुर्तिवैं
पवतु॥मृगासनिजेसा॥८७॥अंगदाचियास्कंदावरी॥लक्षमनआरुढलाअैसियापरी॥वामभागी
रघुवीरसमभारी॥कपिचक्रातुचाल्तुअसे॥८८॥ओसेनिघालेसीघ्रगति॥परीवेस्टीनकपीकेन

मुगुटीधरी

5

जानेक्षिति ॥ इंदुअर्कासभसान्चालति ॥ उडगणजैसी ॥ ८९ ॥ जिंतावृयातारकालुनु ॥ देवेसीचालेवद्य
घरु ॥ तैसाकपिसहितसीतावरु ॥ निघालानावनावरी ॥ ९० ॥ सवपुढेनिळसैन्यपति ॥ मागेकपिन्चक्रे
चालति ॥ जैसेसमुद्राप्रतिधावति ॥ सरीतान्चेपुर ॥ ९१ ॥ सैन्यामध्यमंउभिराघरारथि ॥ सासनिघरक्ष
पापंथि ॥ विरचालतिपुरुषार्थि ॥ परीसासान्चिनावे ॥ ९२ ॥ मुख्यसुग्रीवकिस्किंदराजु ॥ नीळविम्बक
र्मियान्चानतुजु ॥ जाम्बुवंतुजोपुर्वजु ॥ सुस्थयानिच्या ॥ ९३ ॥ गवयगवाक्षद्विंदु ॥ गंधमादनसुखेन
मैंदु ॥ फनसकेशरीकुमुदु ॥ आत्मभारेसि चालीले ॥ ९४ ॥ मातुतवाहापान्चारक्षनभागी ॥ फेपसी
घसनिघमार्गी ॥ वामेचालतिविरवज्रांगी ॥ [illegible] ईका ॥ ९५ ॥ दधिमुखगोमुखपावकलोचेनु ॥
गजनुशरभसनादनु ॥ शरभुधंमजुहेमकुंठन [illegible] पश्रीमनाथान्चा ॥ ९६ ॥ हेआस्मदळेसीइत्तु
केशाप ॥ श्रीरामावामांगीवांनरगन ॥ पुढेचा [illegible] कोनकोन ॥ तेपरीसापरसयोध्ये ॥ ९७ ॥ तळपणध्व
जुजधुक्रुधनु ॥ विनतुप्रमाडीरक्तलोच्यनु ॥ सुमुखदुर्मुखमिमवदनु ॥ दिर्घदारीरी ॥ ९८ ॥ हेवान
रविक्रमारंगे ॥ अंगलगासिभक्षलागे ॥ कृतांनातेलननितउगेउगे ॥ चालतितरुपापि ॥ ९९ ॥ सिह
जीतशार्दुळजीत ॥ अरीदर्पदहनउन्मत्त ॥ हेअरथाग्रेजांपुष्पिच्चालत ॥ दळेस्याआसेस्तव ॥ १०० ॥
किरणान्चक्रातुगगनारिपु ॥ कि सुरसमुद्राइभ्रत्ररीपु ॥ ज्यान्चावहनधवळ [illegible] पु ॥ तोनिजगनातजे
सा ॥ १ ॥ ऐसामैघुष्विमनोहरु ॥ वानरवाहिनिमध्येधनुर्धरु ॥ देवाधिदेवोनोरघरु ॥ सकळांचे

58

ग्वर्यांच्या ॥२॥ अमित्यस्व्वपल्वंगम ॥ चाल्लतारजीभ्ररक्लेयोम ॥ यास्तवत्तेजोरासीच्येरस्म ॥ जंति
मंदजाल्ले ॥३॥ अव्ययपावकाच्येंधुम्रमरीते ॥ गौसानिघाल्लिपोकल्लिते ॥ कपिपदघुसरेंदिसत ॥ दा
ठल्लेनेसे ॥४॥ जैसिच्याल्लेहरीवाहिनि ॥ त्यारेस्तगिल्लीमेदिनि ॥ फनिदडपल्गितोशामनी ॥ भयजात्रिर्य
वाठे ॥५॥ कुर्मह्रदइच्चिंताक्रांतु ॥ भसुकायपाआजीबहुतु ॥ किमदिरागीमागनानान्तु ॥ सकव्व
स्येल्ल्यासहित ॥६॥ वानरगर्जतिमुखुःकारनादे ॥ तेपोटव्वतिदिग्गजाच्चिपदे ॥ खेच्चरभ्रुच्चेराचि
मद्रे ॥ विर्यहोउनिज्ञेल्ली ॥७॥ असंभाव्यवि[illegible]चाल्ले ॥ वान्तरवानरापुढेचाल्ले ॥ सहजपरस्परे
दावितेजाल्ले ॥ विक्रमाटोपहा ॥८॥ पापर[illegible]मपडीति ॥ सवेच्चिआकासिउठोनिचेति ॥ ये
कमार्गिच्यासीव्वासेव्वीति ॥ नारीक[illegible]तुलितच्याल्लतिभुसाबव्वे ॥ स्त्रपातिक
रुमेतुच्चिढेकव्वे ॥ च्येरपघातेहेपाताव्वे ॥ र[illegible]ति ॥१०॥ ऐसा वाहिनिच्यावागमहिमा ॥ परिसो
पिपरमसुरवत्रिरामा ॥ इन्द्रियांच्येनिसोगोतिवआ[illegible] ॥ तैसाहतुरातजाहे ॥११॥ कपिसेनाश्रिहेचि
रेवता ॥ अपुर्वजयेच्चिस्वरुपता ॥ प्रसंगेसाह्रस्यता ॥ परीसापडोतहो ॥१२॥ सेनाश्रीच्येसीरसुग्रि
वजाना ॥ अंगदकिस्किंदयोवरुपा ॥ नेत्रनव्वनिव्वयारवुप ॥ बुझोनकाश्रोते[illegible]गवाक्षजा
निगवये ॥ हेसेनाश्रीच्चिकर्णद्वय ॥ घ्रानगंधमादनुह्रदये ॥ सुखेणसर्वथा ॥१३॥ उदरसनाह्तुन
भीमैंदु ॥ कुक्षिगजुआणिकुमुदु ॥ कजोरधिमुखहत्राव्दु ॥ सरजचिपेआत्ला ॥१४॥ हनुमंतुपव

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

नत्मजु । तोसेनाग्रिच्यारक्षपाभुजु । जोजाम्बुवंतुक्षनाजु । तोवामबाहुजानावा ॥ १८ ॥ फनसके
शोरीजानुदोन्हि । सुमुखदुर्मुखगुल्फस्थानि । शरभुतुशरभुतेरपामेदिनी । चेरपाय जिल्हे ॥ १७ ॥ सेना
ग्रिच्याभारसाग्रिरामु । मनतोलक्ष्मणुहानेमु । हाजाणावासेनेच्याअनुक्रमु । गुराने आनबोले ॥
धैर्यबिंराच्चिकासघातली । सत्वाच्चिकचुवि[illegible]लेइलि । प्रतापाच्चिरवडुवल्ली ॥ मीरवे हस्ति ॥ १९ ॥
विक्रमाच्येकाकृपाकरी । जयाच्येब्रिदपजेव[illegible] । येन्ना लक्ष्मणशो भेदीरि । पुष्पाच्चियाजैसि ॥ २० ॥
निर्भयाच्चिघालुनिबुंथि । चालताहेरक्ष[illegible] उच्चैबळत्वे येहिमनोरथि । वैरीवधावया ॥ २१ ॥
असोमर्यादासोडिसागरु । तैसागजेच्या[illegible]नु । तवबव्चपावोलिलासीतावरु । सुग्रिवाल
क्षमनासि ॥ २२ ॥ लंकेजाताहेह्मपानि । जर[illegible]दिलीलवपारवानि । जरीयाच्चेवोषुनिनी:प
नि । अगस्तिनेकेलेतैसे ॥ २३ ॥ जाम्बिच्चाल[illegible] । वेरीयावरी । हेवार्ताश्रवणपाहोईलसुंदरी । मग
प्रानुसागकरीताते अवेश्वेरी । राखेलआपपायाते ॥ २४ ॥ आरिकैगाकपिकुंव्वगीळ्का । बानि
नीराक्षेसिकरीणल्लंका । मगपावेपातेनायेका । मंजुळरवंजेनासि ॥ २५ ॥ तवलक्ष्मणुह्मणेग
पुर्वजा । रीपुवधिसीरघुराजा । कितिसहवर्तमानजनकात्मजा । निजपागसिनेवो ॥ २६ ॥ अ
ल्पासिमा गिबियोध्यापति । जयोच्चिन्हेपाहामंगळहेति । सैन्यासन्मुखयेमागुत ॥ अ

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(६८)

मोघ्यसुस्निन्व्हु॥२७॥अंबरीनाहिमेघपव्ळ॥ऊभ्वस्पिसुर्यमंडळ॥अष्टदिशा देतिसव्काळ॥सुर्य
सारिखेभासे॥२८॥पुर्वदिसेजातितास्सभारद्वाज॥ऊभ्रशब्द ते करीतिमयोरस हंस॥आरे स्फुर
तिरक्षणभुज॥आल्हाभवधियाचि॥२९॥असिचिन्हेपाहेरघुनाथा॥हेजयोसागनिसर्वथा॥हेवच
पमाझेनमनिअन्येथा॥स्वरूपेच्चियामोहोदधि॥३०॥जैसेलक्ष्मणशब्दाचेशायण॥जेथेविश्रांति
पावलेरामाचेमन॥जैसेपंचाग्निसाधकांस्वपन॥सितव्ळजिवनेजाले॥३१॥उल्हासेचालेकपी
दव्ळमेळु॥नवपुढेदेखिला विंध्याचेव्ळ॥दृष्टिनधरवे॥असाविशाव्ळु॥विस्तिर्णशृंगिशोभतु॥३२॥ना
नाजातिचेतरुवर॥फव्ळिपुस्पिसंचित[illegible]रउपकारीसर्वश्चेउदार॥नृपतिहुनिआगळे॥३३॥
माहाचक्रवतिचियासंपति॥तैस्याव्ळ[illegible]न्ति॥चित्रविचित्रसुमनिशोभति॥संजीव
रीतिष्ठमर॥३४॥द्रुमवाढिनेल्लेलातिस[illegible]पालेसारीखेपोगळे॥वानरविरदेतिंहिंदोळे॥
परस्परेशारकासि॥३५॥तरुवरातळ्ववनीचिभुमि॥देखिलिनाहिसुर्याचारस्मि॥इतुकाविस्ता
रदाटलाद्रुमि॥जैसेअभ्रमीळाले॥३६॥तयावरीपक्षकुळेअपारे॥नानाशब्दकरीतिअतिगं
भीरे॥विचरतिविशाळ वनचरे॥सिंहशार्दुळगर्जति॥३७॥असामार्गिभिटला विंध्यागीरी॥
धावाघेतलियदेखोनिवान्नरी॥जैसेमेरुचापाजरी॥विबुधवोळ्गति॥३८॥तेथेकपिगर्जि
नलेभुभुःकारे॥घोरध्यपव्ळाली विहंगमवस्याचरे॥फळेदसिंची नोडुनिअपारे॥हरीपुंगविभक्षिले॥३९॥

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

जैसा विंध्यागीरीसी साउ(ड)े निमागे ॥ कपिसेनानी चालीबा तवेगे ॥ पंथिचि क्रमिता देखिली शृंगे ॥ मळ
यान्वळाचि ॥७६॥ तया मळयाच्या वळावरी वेघोनी ॥ विनोदे पाचार पाहिले लोचनि ॥ पुनरपी वान
रवाहिनि ॥ दक्षपामार्गे सिंधुचे ॥७७॥ सैन्य सहवर्तमान सीताप्रीयो ॥ चालता पश्चीमे गेला सुर्यो ॥
होत असता अस्तमान समयो ॥ समुद्रतिरठा कीले ॥७८॥ वानरदळ कोण्यान कोनी ॥ मारळोव
ळीये कयेक पुस्ति ॥ दशायोजने समुद्रा नेतठी ॥ स्येन्य समुद्रावो थोकेला ॥७९॥ तो दुसरा वान्नर
सिंधु लोटला ॥ जळनिधिस सेठावया वाला ॥ जैसा खवादेया च्यामेळा ॥ मीनला पुर्वसिंधुमथ
६ नि ॥८०॥ पाहाता अर्धमध्यरात्रि ॥ गगनावरी ... रात्रि तैसी रघुनियाघरात्रि ॥ वानर उभे राहि ६
ले ॥८१॥ जैसे सिंधुभरिते बळे धावे ॥ समया ... नेस्थिरावे ॥ तयाचि परी थोकले थोवे ॥ कपीचे
उत्तरपारे ॥८२॥ पुढे सागरु तेदे देखिला तुबळ ... सारिखा माहाविशाळु ॥ लहरीया मागे ल
हरीचा उसाळु ॥ जैसे गीरि उचल्ले ॥८३॥ ... उपमान निमगजे ॥ तयाचि उपमा तयासिच
साजे ॥ आनिक नद नदिया दिजे ॥ तरी तो जळनिधि जाना ॥८४॥ तेथे असंख्यात माजि जळचर ॥
कुर्म मछ नाउे सावज मगर ॥ जैसे उलथले गीरीवर ॥ तैसे बळे उसळति ॥८५॥ अवलोकिता पर
तिर स्थान ॥ जळे बुडाळे दिसे गगन ॥ जैसे मायाचक्रे त्रीभुवन ॥ वेष्ठिले भासे ॥८६॥ ऐसा डोळा
देखोनि सागरु ॥ आश्चिर्य करी रघुविरु ॥ पाहा हो नुदन देश्वरु ॥ कपिराया सौमित्रा ॥८७॥ पाहो
नी उंच तठाकी गवो ॥ तेथे उतरला रघुरावो ॥ थोर कपिच्या समुदावो ॥ सुग्रिवापासि पाहिला ॥८८॥

(२४)

सेनापतियेपावकसुते ॥ स्वस्थानिवसविले कपिद्ळाते ॥ पर्वतासारीखेवीयाहरीपुंगवाते ॥ जेनेप्र
द्दिसिउेविले ॥ ५३ ॥ सिंधुल्लहरीयाजळउसाळे ॥ तेचिपाहाति कपिचेजेळे ॥ केवणाचियेपातियाप
तिवनिमळे ॥ जैसेलक्षरवेचरीचे ॥ ५४ ॥ जैसे वेनागीमाहामुनि ॥ अठळ बैसले पद्मासनि ॥ तेसिवा
न्नरीधरीलिमौनि ॥ परस्परेनो बोलति ॥ ५५ ॥ याउपरीराजान्यापपानि ॥ सिताशोकवाढविअं
तःकर्नि ॥ मगबंधुसिविळापवाणि ॥ करुणिबोलताहोये ॥ ५६ ॥ आरकेग सुमित्राबंधुनाया
वारीपाल्यानिनवरुपाल्या ॥ मगशत्रुनेपा[illegible]विनप[illegible]राजया ॥ रणरंगीससजापा ॥ ५७ ॥ परीयेक
जवस्तेपिंडेमासेमपा ॥ व्यर्थजातअसेकं[illegible]चेयौवण ॥ हेगामाहाहानिसमान ॥ निसनिसहोत
असे ॥ ५८ ॥ जैसेपुर्णअसतारंदुमंडळा ॥ [illegible]पासितुडेयेकयेककळा ॥ अमावासेसीप
हातोजेळा ॥ बिंबअसे शुन्याकार ॥ ५९ ॥ [illegible]काळिनदनदिया ॥ पुरेवोसंडिति दुथडिया
पुढेसितकाळिप्रवर्तलिया ॥ जळवोहट[illegible]न[illegible]निया ॥ १६० ॥ असियापरीमुग्धेचे ॥ अरुनात्रित
रुप्यवेचे ॥ म्हणउनिधन्यधन्यतेपुरुशभाग्याचे ॥ अंनापुरवासि ॥ ६१ ॥ आतासितेपासुनिमळ
यानिकु ॥ मजयेबोनिलागोकांसितळु ॥ तयास्तववविरहानळु ॥ समहोईलअंगिच्या ॥ ६२ ॥ वि
राभक्षिलियाआहाव्ळेजिव्हार ॥ वरितिव्रउष्णोपिडेशरिर ॥ तेसिमजव्येथाहोतअसेघोर ॥ जा
नकिच्यानिवियोगे ॥ ६३ ॥ वैरेहिमुरनचंद्राआउ ॥ राक्षसजन्म आलेवाउ ॥ तेप्रतापवातेनोडि
नमजच्याउ ॥ पाहावयाचि ॥ ६४ ॥ केरपनळास्तवळक्षमना ॥ असंतजाहाळ नहोतसेप्राण्ण ॥

A Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(4)

जैसासुर्यकांनरविकिर्णा ॥ पासाव न सहोये ॥ ६५ ॥ जाणकी भुमनाचिपुनवीये । नपाहत्न्यमजवे
गळि ॥ निचियासुखाचिनिसन काळि ॥ स्वप्नप्रायमजझाली ॥ ६६ ॥ सीनागुणवर्णानकितिकरावे
प्रितिचेलक्षणाकायसागावे ॥ सुखसंगमुअनुभविलाजीवे ॥ नोआठवे अहोरात्र ॥ ६७ ॥ सीतासु
र्यपाठनिचिद्रोषेश्वरी ॥ कित्नावन्यसागरीचिलहरी ॥ शृगारवपिचिसाजीरी ॥ कल्पवल्लीहोये ॥
कितेसामुद्रीकलक्षणाचिकरनि ॥ कितेयोवनगंगनीचादिनि ॥ कीकामचक्रीचियोगिनि ॥ माता
सरीतानंदिचि ॥ ६९ ॥ तेसकुमारनतुचिसुमपावलिका ॥ कितेमंगळमंदिरीचिनायेका ॥ किनाना
७ सुखसंभोगदायका ॥ मजलागीबधु ॥ ७० ॥ [illegible] दिपांतरीचिनिधि ॥ कितेरुपाचिवलिचिओ ७
धि ॥ कितेनानामनोरथाचिसिधि ॥ आप [illegible] के ॥ ७१ ॥ पुर्णानंदाचियेपुर्णिमेसि ॥ केधवांप्र
कासेलसीनावदनशसि ॥ सगमासियाच [illegible] सि ॥ पारनेहोईलबधु ॥ ७२ ॥ ऐसेअवस्ताफुन
रामाच्येमन ॥ जानोनिमावळवेदिनमान ॥ पुढे [illegible] लितेकथपण ॥ वाल्मीकिनेकेलेअसे ॥ ७३ ॥ हनुमा
दासुसुकलओनयाते ॥ प्रार्थितसेआदरेबहुते ॥ ले [illegible] केसवर्तलेतेयेकचित्ते ॥ परीसापडिंनहो ॥ ७४ ॥
प्रसगदुसरासंपुर्ण ॥ २ ॥ इतिश्रीरामायणयुध्यकांडदीनियप्रसंग ॥ २ ॥ श्रीरामार्पणमस्तु ॥ ७५ ॥

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com